

בהילוך מהיר אל העתיד

דו"ח הנשיאה
תשע"ג 2013

דבר היושב ראש

אלכסנדר מ' גורן

לטפח מוחות מבריקים ובה בעת לגרום לשינוי משמעותי בחייהם של האנשים שחיים סביבו.

קודמי בתפקיד, רוי צוקרברג, הדגיש תמיד את החשיבות של פיתוח ארגון בוגרים בריא. לא הייתה זו משימה קלה אך נחלנו הצלחה ראשונית ועלינו להמשיך את עבודתו הטובה של רוי צוקרברג בתחום זה. אני שמח שהוא עצמו הסכים להמשיך ולקחת חלק בפורום בכיר של חבר הנאמנים - "מועצת יושב הראש" שהוא עצמו יזם את הקמתה, ואשר חיזקנו כעת בעזרת מספר משתתפים חדשים מרחבי העולם. כל אחד מאנשים אלה מביא עימו מניסיונו ומחוכמתו. אני מודה לחברים אלה המשקיעים מאמץ רב בנסיעה, לעתים על פני מרחקים ניכרים, על מנת להשתתף במפגשים החצי שנתיים של המועצה ולסייע בעצה טובה שערכה לא יסולא בפז.

לסיום ברצוני להודות לכל חברי חבר הנאמנים, בישראל ומעבר לים, על כל עזרתכם כיום ולהפציר בכל אחד ואחת מכם לבחון מה עוד ביכולתכם לעשות בשנה הקרובה ובשנים שלאחריה כדי להבטיח את המשך הצלחתה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

בתום שנתי הראשונה כיושב ראש חבר הנאמנים, חשוב לי לתאר את משמעותה של שנה זו עבורי באופן אישי. אני מאמין במעורבות פעילה בכל תפקיד שאני לוקח על עצמי. עד כה, כנשיא אגודת השוחרים האמריקנים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, הייתי מעורב רבות במישור המקומי בארצות הברית. כיום אני נהנה להיות מעורב בתחומים רחבים יותר עם מתמודדת האוניברסיטה.

היה עלי לטפל באריכות במספר נושאים, לרבות נושא החוקה של האוניברסיטה והמחלוקת שנפתרה לאחרונה עם המועצה להשכלה גבוהה. בכל אלה הייתה לי הזכות לשתף פעולה עם הנשיאה שלנו, פרופ' רבקה כרמי, וברצוני לנצל הזדמנות זו להודות לה על המנהיגות מעוררת ההשראה של אוניברסיטה יוצאת מן הכלל זו, במיוחד בזמנים לא פשוטים שכאלה.

מהות התפקיד של חבר הנאמנים עלתה לדין במספר הזדמנויות ונראה שיש חוסר בהירות מסוים לגביה. עבורי, תפקידנו ברור: פיתוח וקידום האוניברסיטה והפצת הידע בדבר הצלחותיה במדינותינו השונות, ומעל לכל - גיוס משאבים ותמיכה פיננסית. אנו עושים זאת על מנת לאפשר לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב לעסוק במחקר ולתמוך בסטודנטים מעבר לגבולותיו הצרים של התקציב הרגיל.

ראויים לציון השנה הקמתה של יחידה חדשה לדימות בתהודה מגנטית (MRI), קריאת שמו של מכון שוויצריה לחקר אנרגיה וסביבה של אזורים צחיחים, תמיכה צרפתית בהקמת הבניין למחקר אנרגיית השמש והשלב הראשון של הקמת כפר הסטודנטים בשדה בוקר על-שם שוחררי האוניברסיטה בארצות הברית. למרות ההשלכות הקשות של מבצע "עמוד ענן", תשע"ב הייתה שנה טובה מאוד עבור אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. עם זאת, פתרונות דיור לסטודנטים נותרו בעיה רצינית ועבודת חבר הנאמנים צריכה להתמקד כעת בצורך הדחוף למצוא מימון לבניין המעונות החדש, הראשון שיוקם בקמפוס הצפוני. כדי להשיג מטרה זו, חיוני שנצרף לחבר הנאמנים שלנו תורמים בינלאומיים חדשים שלהם רצון ויכולת למצוא מענה לצורך זה ולצרכים בוערים אחרים. אני שמח להסב את תשומת לבכם, בפרסום נפרד, לחברים החדשים שהצטרפו השנה לחבר הנאמנים ולברך את כולם בחום.

אני גאה באופן מיוחד בשיתוף הפעולה המתמשך של האוניברסיטה עם עיריית באר-שבע למען השיפור בחינוך הילדים ובאיכות החיים בעיר ולפיתוח הנגב. יחסים אלה בין הקהילה והאוניברסיטה הם ייחודיים בישראל ומהווים דוגמה נפלאה לדרך בה מוסד אקדמי יכול

דבר הנשיאה

פרופ' רבקה כרמי

השנה החולפת הייתה עבור אוניברסיטת בן-גוריון בנגב שנת בנייה, הן במשמעות הפיזית והן במשמעות התוכנית, ושיאה היה בחתימת הסכם עם מינהל מקרקעי ישראל בדבר פיתוח קמפוס חדש על שטח של 230 דונם מצפון לקריית האוניברסיטה על-שם משפחת מרקוס. הסכם זה פותח עבורנו אופקים חדשים ומאפשר לנו לחזות את עתיד האוניברסיטה, המוגבל רק על-ידי הדמיון.

המנופים מעל קריית האוניברסיטה על-שם משפחת מרקוס מסמנים את תנופת הבנייה בכל האוניברסיטה בעלות של קרוב למאה מיליון דולר, אשר תגדיל משמעותית את המרחבים המוקדשים לכיתות לימוד ולמעבדות. עוד בתכנון - פתרונות דיור נוספים לסטודנטים. חלק ניכר מהתפתחות זו מונע על-ידי הצמיחה הצפויה במספר הסטודנטים וחברי הסגל באוניברסיטה, כתוצאה ממעבר לנגב של יחידות רבות של צה"ל, ביניהן יחידות עילית בתחומי התקשורת ובסיסי אימונים וטירונים.

בניית המבנה הראשון בפארק ההי-טק הצמוד לאוניברסיטה מתקרבת לסיומה והוא יאכלס בקרוב על-ידי חברות בינלאומיות רבות אשר הבינו כי עתידה של ישראל נמצא בנגב. הביקוש היה חסר תקדים והמבנה השני כבר נמצא בשלבי הקמה.

שאיפותינו להתפתחות הביאו להקצאת עשרים משרות חדשות במסגרת תקני הנשיאה למצוינות. אנו ממשיכים לגייס את החוקרים הצעירים המבריקים והטובים ביותר, כי הם תקוותנו לעתיד. מאמצינו מתמקדים בתחומים אסטרטגיים בהם זיהינו את יתרונה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב: אנרגיות מתחדשות, טכנולוגיות מים מתקדמות, טכנולוגיית מידע וננו-טכנולוגיה, רובוטיקה, רפואה משחזרת, מדעי המוח ומחקר קוגניטיבי, מחשבת ישראל ולימודי מדינת ישראל. בה בעת אנו ממשיכים לשמור על הסטנדרטים הגבוהים ביותר בהוראה ובשירות לסטודנטים.

כמה מחברי הסגל שלנו זכו השנה לכבוד על הישגיהם בתחומי חקר הלאדינו, ספרות עברית ואנרגיית השמש. חוקרים אחרים זכו להכרה בפוטנציאל העתידי שלהם, במיוחד בכימיה ובמדעי החיים.

בשנה החולפת יצרנו מספר שיתופי פעולה מחקריים עם מוסדות יוקרתיים ברחבי העולם, לרבות אוניברסיטת שיקגו, אוניברסיטת מישיגן, בית החולים לילדים בסינסינטי, הסוכנות האמריקאית למחקר בתחומי הגנה מתקדמת (DARPA) ו-NSU בסינגפור. כמו כן אנו ממקדים את מאמצינו האסטרטגיים באוניברסיטאות המובילות

בסין, בתקווה לפתח תוכניות לתארים משותפים וכן קורסים לפיתוח ולאימון יזמים. משפחת האוניברסיטה כולה מחויבת לבינלאומיות - מהרחבת אפשרויות הלימוד והשירותים הניתנים באנגלית ועד יוזמת אגודת הסטודנטים לשלב בתוכניתיה סטודנטים זרים.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב גאה בפעילותה אשר מחוללת שינוי ותורמת לאורך זמן לקהילה ולכלכלה במדינת ישראל, באזור ובעולם. הכנס הבינלאומי הרביעי למדבריות, מדבור ואזורים צחיחים הביא כ-500 מדענים ומנהיגים מיותר מ-50 מדינות לשדה בוקר, במאמץ משותף להתמודד עם נושאים סביבתיים בוערים, תוך שהם שבים ומחזקים את מעמדה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב כמנהיגה עולמית בתחום חשוב זה.

הישגים אלו הם חלק מתמונה רחבה יותר הכוללת גם את הסטודנטים המצוינים שלנו המעורבים בקהילה, עובדים עם משפחות קשות יום ושואפים לשפר את חייהם של בני אדם. מעולם לא היו דברים אלו נכונים יותר מאשר בזמן מבצע "עמוד ענן" בסתיו שעבר, כשסטודנטים מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב באו לעזרת שכניהם וסייעו להם להתמודד עם מציאות קשה של ירי טילים על שכונות מגורים אזרחיות. החוקרים שלנו הוכיחו כי חוסנה של הקהילה הוא הגורם המשפיע ביותר בתקופות קשות מסוג זה. אני גאה לומר שקהילת אוניברסיטת בן-גוריון בנגב - סטודנטים וחברי סגל אקדמי ומינהלי - נרתמה לעזרת הקהילה בימים קשים אלו ובכך תרמה לחוסנה.

כל הישגינו לא יכולים היו להתממש ללא עזרתם ותמיכתם של ידידינו מהארץ ומהעולם, שותפינו לחזון של ישראל חזקה ובטוחה, המקדמת צדק חברתי והזדמנות שווה לכל.

תודה לכם על תמיכתכם. תודה לכם על ידידותכם.

אברהם

במספרים

פרופ' צבי הכהן, רקטור

פרופ' מוטי הרשקוביץ, סגן הנשיאה ודיקן למחקר ופיתוח

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ממשיכה לפתח את יכולות המחקר וההוראה שלה, בעזרת מימון של מספר קרנות יוקרתיות. בשנה האקדמית תשע"ב (2011-2012) חלה ירידה קלה במימון שמקורו במענקי מחקר חדשים, מ-66.7 מיליון דולר בתשע"א ל-61.1 מיליון דולר, וכתוצאה מכך חלה ירידה במימון הכולל למחקר. תקציב השנה הנוכחית היה 81.3 מיליון דולר, מתוכם 30.5 מיליון דולר מענקים מקרנות מחקר תחרותיות.

התפלגות הסטודנטים לפי פקולטה ותואר 2011-2013

	מדי הרוח והחברה	מדעי הטבע	מדעי ההנדסה	מדעי הבריאות	*ניהול	**לימודי מדבר
2010/11						
סטודנטים לתואר ראשון	3,883	1,641	5,251	1,339	1,027	-
סטודנטים לתואר שני	1,647	234	751	1,008	1,635	97
סטודנטים לתואר שלישי	324	268	226	190	33	75
אחרים	128	22	167	18	16	5
סך הכל	5,916	2,162	6,162	2,533	2,711	178

2011/12						
סטודנטים לתואר ראשון	3,884	1,678	5,113	1,592	1,011	-
סטודנטים לתואר שני	1,426	231	706	798	1,423	86
סטודנטים לתואר שלישי	311	260	225	181	31	93
אחרים	153	28	143	22	13	6
סך הכל	5,901	2,183	6,148	2,572	2,475	183

2012/13						
סטודנטים לתואר ראשון	3,868	1,708	4,875	1,565	959	-
סטודנטים לתואר שני	1,278	241	746	849	1,224	85
סטודנטים לתואר שלישי	397	259	262	197	46	111
אחרים	88	18	124	3	-	1
סך הכל	5,799	2,221	5,943	2,614	2,229	197

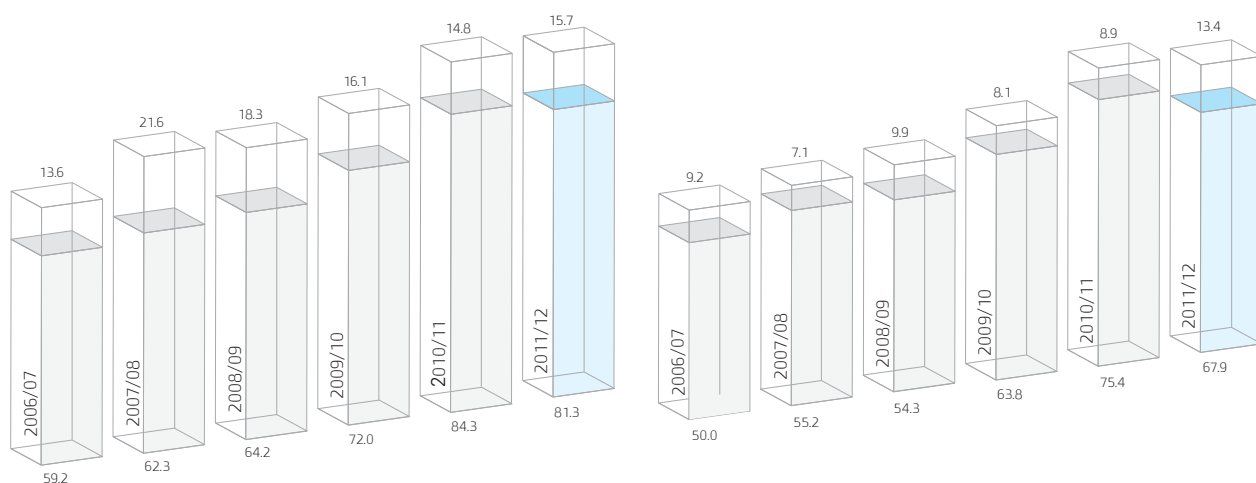
הסכומים אינם תואמים כיוון שיש סטודנטים שרשומים בפקולטות שונות במקביל, או שלומדים ליותר מתואר אחד בה בעת. בנוסף, 128 דוקטורנטים בין-תחומיים רשומים בבית הספר ללימודי מחקר מתקדמים על-שם קרייטמן | המספרים שלעיל מתייחסים לסמסטר הראשון בלבד | תלמידי שנה א' עד ג' בבית הספר לרפואה על-שם ג'ויס וארוין גולדמן נכללים בקטגוריה של סטודנטים לתואר ראשון במדעי הבריאות | סטודנטים בבית-הספר לרפואה בינלאומית בשיתוף עם אוניברסיטת קולומביה מקבלים תואר M.D. מהפקולטה למדעי הבריאות | 674 סטודנטים נוספים לומדים לתואר ראשון, שני ושלישי בקמפוס אוניברסיטת בן-גוריון באילת | 271 סטודנטים לומדים לתעודת הוראה | "אחרים": לימודי השלמה לקראת תואר שני ולימודי דוקטורט | הסכומים הנ"ל אינם כוללים עוד 415 סטודנטים מיוחדים | *הפקולטה לניהול על-שם גילפורד גלייזר | **בית-הספר הבינלאומי ללימודי מדבר על-שם אלברט כץ.

סך מימון למחקר ממקורות חיצוניים (במיליוני דולרים)

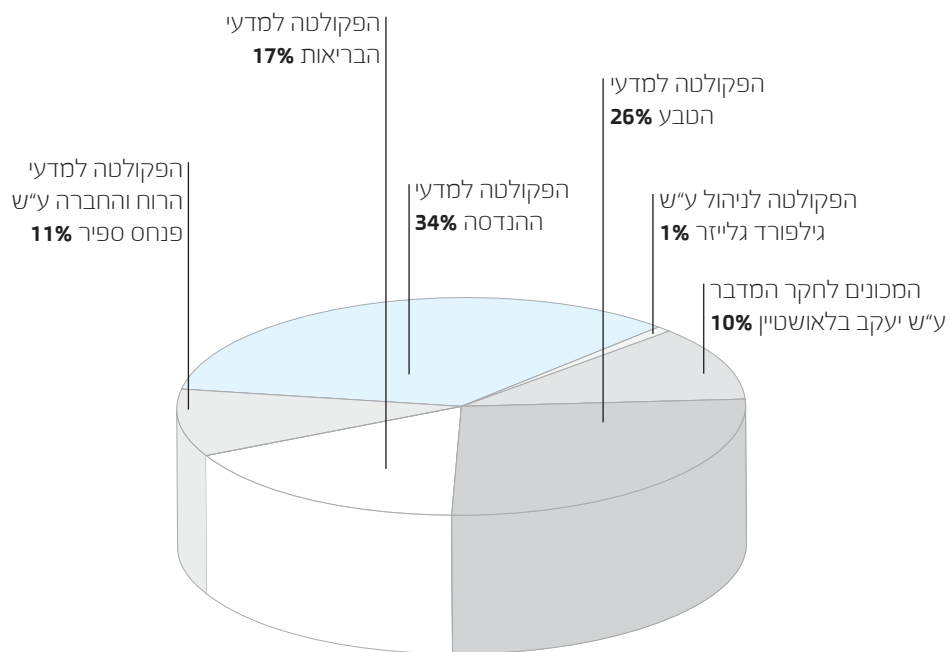
סך ההשקעות במחקר (במיליוני דולרים)

סך מימון למחקר ממקורות חיצוניים
מענקי מחקר של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

מענקים והסכמים
מקורות אחרים

אחוזי מענקים לפי פקולטות 2011/12

אברהם

במספרים

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב תקציב שוטף

2012/13			2011/12			2010/11			הכנסות
%	\$	מיליוני ₪	%	\$	מיליוני ₪	%	\$	מיליוני ₪	
72.4%	206.9	827.6	72.0%	215.0	774.1	71.2%	198.4	740.1	ות"ת (הוועדה לתכנון ותקצוב)
17.4%	49.7	198.8	19.0%	56.8	204.3	19.5%	54.4	203.0	שכר לימוד ושכ"ד למעונות
1.1%	3.1	12.2	1.0%	3.1	11.0	0.9%	2.6	9.8	תרומות
3.4%	9.8	39.0	3.3%	9.7	35.0	3.4%	9.4	35.0	קרנות מיועדות
4.5%	12.9	51.7	4.4%	13.1	47.2	4.7%	13.1	48.7	הכנסות אחרות
1.2%	3.4	13.7	0.3%	0.9	3.4	0.3%	0.9	3.4	העברות מקרנות
100.0%	285.8	1,143.0	100.0%	298.6	1075.0	100.0%	278.8	1040.0	סה"כ

2012/13			2011/12			2010/11			הוצאות
%	\$	מיליוני ₪	%	\$	מיליוני ₪	%	\$	מיליוני ₪	
72.9%	208.3	833.0	72.0%	215.0	774.0	72.0%	200.8	749.0	משכורות
5.5%	15.8	63.2	5.8%	17.4	62.5	5.7%	15.8	58.9	מלגות לסטודנטים ומענקים
4.0%	11.4	45.8	4.1%	12.3	44.3	4.0%	11.3	42.0	הוצאות הוראה ומחקר
3.3%	9.4	37.6	3.3%	9.9	35.5	2.9%	8.2	30.5	מכוני מחקר ומרכזי מחקר
1.0%	2.9	11.6	1.0%	2.9	10.6	1.0%	2.9	10.7	הוצאות מחשוב
2.3%	6.7	26.8	2.2%	6.5	23.3	2.3%	6.3	23.5	הוצאות ספריה
2.7%	7.6	30.4	2.9%	8.8	31.6	3.2%	8.9	33.1	מנהל וארגון
7.5%	21.4	85.7	7.8%	23.3	84.0	8.0%	22.2	82.7	תחזוקה
0.8%	2.2	8.9	0.9%	2.6	9.2	0.9%	2.6	9.7	מימון
100.0%	285.8	1,143.0	100.0%	298.6	1075.0	100.0%	278.8	1040.0	סה"כ

4.00	3.60	3.73	שער חליפין שקל/דולר
119.1	112.5	111.7	מדד הוצאות השכלה גבוהה

משפחת התורמים והשוכרים שלנו מרחבי העולם - נתוני שנת 2011/12

סך הכל	תרומות שגויסו
\$35,235,350	פירות מקרנות צמיתות
\$7,903,021	יתרת הקרנות הצמיתות (נכון ל-30/9/12)
\$216,425,958	

הערה: נתוני התרומות מבטאים את סך כל התרומות שגויסו, ללא ניכוי הוצאות גיוס תרומות | תרגום הנתונים משי"ח לדולר נעשה עפ"י שער חליפין שנתי ממוצע | שיעור פירות הקרנות הצמיתות עמד בשנת הכספים על 3% | הנתונים אינם כוללים כ-29.8 מיליון דולר בקרנות צמיתות המוחזקות בידי שוחרי האוניברסיטה בארה"ב.

**משלחת מבית החולים לילדים
בסינסינטי התארכה לאחרונה
באוניברסיטת בן-גוריון בנגב**

באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. דוגמה נוספת: הסכם רישוי שנחתם בין אוניברסיטת בן-גוריון בנגב לבין חברת ביוטכנולוגיה פרטית בבולטימור, ארה"ב, לטיפול פורץ דרך במחלות עצבים ניווניות שפותח על-ידי חוקרים באוניברסיטה.

אלו רק כמה מן הדרכים הרבות בהן מוסיפה ב.ג. נגב ערך מוסף לשוק הטכנולוגיות המתקדמות, לאוניברסיטה ולחוקרים בה.

הצורך ביוזמה זו נוצר בשל העלייה באיומים ובהתקפות באינטרנט על תשתיות מחשוב חיוניות בישראל ובעולם. אוניברסיטת בן-גוריון בנגב מובילה כיום את המחקר בתחום הסייבר בישראל.

ב.ג. נגב חתמה על הסכם רישוי עם חברת ביוטכנולוגיה פרטית מניו יורק לייצור טכנולוגיית V-Smart לשחרור מבוקר של תרופות, שפותחה על-ידי חוקרים

ב.ג. נגב טכנולוגיות

ב.ג. נגב טכנולוגיות, חברת מסחר הטכנולוגיות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, הניבה הכנסות עסקיות של כ-15 מיליון דולר וחתמה השנה על כ-100 הסכמים לרישוי פטנטים ולשיתופי פעולה מחקריים. ב.ג. נגב מטפחת שותפויות ייחודיות בין האקדמיה לתעשייה, ביניהן תוכניות משותפות ומחקר ממומן, הסכמי רישוי פטנטים, הקמת מרכזי מחקר והקמת חברות הזנק.

שיתוף-פעולה ארוך-טווח ומבטיח החל השנה בין האוניברסיטה לבין בית החולים לילדים בסינסינטי (השני בגודלו בארה"ב), במטרה לממן מחקר ופיתוח של מכשור רפואי מתקדם המותאם במיוחד לרפואת ילדים, תחום שעדיין לא ניתן בו מענה לצורכי הרופאים והמנתחים.

מתוך מחויבות לצמיחה הכלכלית של האזור כולו, ב.ג. נגב פועלת באינטנסיביות להבאת חברות בינלאומיות ולהקמת מרכזי מחקר ופיתוח בפארק לטכנולוגיות מתקדמות שליד האוניברסיטה. בין החברות שיתחו מרכזים בפארק בקיץ הקרוב נמנות דויטשה טלקום, EMC ונס טכנולוגיות.

ב.ג. נגב הצטרפה לקרן JVP, קרן הון סיכון מהמובילות בישראל, ליצירת החממה הטכנולוגית הראשונה בישראל שמתמקדת בתחום הסייבר. החממה שייכת לתוכנית החממות הטכנולוגיות במשרד התמ"ת ומחויבת ליצור לפחות 25 חברות הזנק בשש השנים הבאות.

תקציב אוניברסיטאי כולל לשנת 2012/13 (באלפי שקלים במחירים נוכחיים)

תקציב שוטף	תקציב מחקר	תקציב פיתוח	תוכניות מיוחדות	סך כל התקציב	הוצאות הכנסות
1,143,000	200,000	89,723	110,951	1,543,674	
1,143,000	200,000	27,102	116,204	1,486,306	

העתיד כבר כאן

מהלכי הבנייה בקריית האוניברסיטה על-שם משפחת מרקוס ובקריית האוניברסיטה בשדה בוקר מהווים השקעה לטווח הארוך בצמיחתה של האוניברסיטה. תנופת הבנייה שהחלה בשנה שעברה, בהיקף כולל של כמאה מיליון דולר, תגדיל באופן משמעותי את שטחי הכיתות, המעבדות והמעונות בשלוש השנים הקרובות. במקביל, משודרגים המתקנים הקיימים כדי להתאימם למאה העשרים ואחת.

הושלמו השנה

- 1 בית פאני: מעון ויצו - אוניברסיטת בן-גוריון
- 2 הבניין למחקר אנרגיית השמש בקריית האוניברסיטה בשדה בוקר
- מרכז המחשוב האוניברסיטאי
- שיפוץ המבואה בספרייה המרכזית על-שם זלמן ארן
- מועדון הסגל האקדמי

בבנייה כעת

- 1 כפר הסטודנטים בשדה בוקר על-שם שוחרי האוניברסיטה בארה"ב - שלב ראשון בניין רות והיינץ-הורסט דייכמן לכיתות לימוד ולמעבדות מחשבים
- 2 בניין מעבדות רב-תחומי
- 3 המכון הלאומי לביוטכנולוגיה בנגב

- 4 בקרוב תתחיל בנייתו של הבניין למחלקה להנדסת ביוטכנולוגיה על-שם אברם וסטלה גולדשטיין-גורן, מרכז פילד לסימולציה רפואית ומרכז המדעים לנוער על-שם משפחת חוסידימן
- 3 בניין חדש למחלקה להנדסת מערכות מידע נמצא בשלבי תכנון

מתכוננים לעתיד

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב חתמה השנה על הסכם עם מינהל
מקרקעי ישראל לחכירת שטח בן 230 דונם בסמיכות לקריית
האוניברסיטה על-שם משפחת מרקוס. הסכם זה יאפשר
להכפיל את שטחה של האוניברסיטה. כעת מתחילים בהכנת
תוכנית-אב שתהווה בסיס לפיתוח השטח בעתיד.

צילום אווירי של השטח
המיועד להקמת הקמפוס
הצפוני החדש

בניית הבניין הראשון
בפארק ההיי-טק
מתקרבת לסיומה

**”NESS תגשים את חזונו
של בן-גוריון ותסייע להפוך
את באר-שבע למטרופולין
ולמנוע צמיחה של
טכנולוגיה עילית.”**

אפי קוטק, נשיא NESS ישראל

מקור השראה לנגב

**”הנגב קרוב ללבי. אני מאמינה
בחזון של הפרחת הנגב.”**

ד”ר ארנה ברי, סגנית נשיא בחברת EMC, מחלוצי ההיי-טק בישראל

פעולה במגוון רב של תחומים והפריקט צפוי לשנות באופן משמעותי את מפת התעסוקה בבאר-שבע ובנגב. הודות לגישה הקרובה למרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה, הפארק עשוי להפוך למרכז חשוב של מחקר ביו-רפואי.

העבודה על הבניין הראשון, ששטחו כ-20,000 מ”ר, כמעט הסתיימה. ביולי הקרוב יעברו אליו מספר חברות בינלאומיות, ביניהן EMC, דיוטשה טלקום, NESS טכנולוגיות, אורקל, מרכז הפיתוח של החברה הצרפתית Dalet Digital Media ו-TiVi System.

בניית הבניין השני בפארק כבר החלה. שני הבניינים מותאמים לתקן האמריקאי LEED לבנייה ירוקה ויהיו מחוברים למרכז אנרגיה מרכזי.

הבניין הראשון בפארק לטכנולוגיות מתקדמות מתנשא מעל לאופק לצד קריית האוניברסיטה על-שם משפחת מרקוס ומעניק ביטוי מוחשי לתקווה להקמת מוקד צמיחה חדש ושוקק חיים לתעשייה ולמסחר בנגב.

הפארק הוא חלק מהיזמה המשותפת לאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, לעיריית באר-שבע, לחברה היפנית-אמריקאית KUD ולחברת גב-ים נגב לקרקעות בע”מ, וכבר כעת הוא מושך ענקי תעשייה רבים אל האזור.

הפארק יהיה משובץ נתיבי אופניים ויספק מגוון שירותים לעידוד השילוב בין התעשייה, האקדמיה והיחידות הטכנולוגיות של צה”ל. כ-5,000 חיילים, קצינים ואזרחים עובדי צה”ל מיחידות עילית כדוגמת המרכז למחשוב ולמערכות מידע של צה”ל, צפויים לעבוד בפארק.

הקירבה הפיזית תאפשר לחוקרים מכל החברות ומהגופים השונים במתחם לשתף

קרן לוי, בוגרת תואר שני
בביולוגיה וביוטכנולוגיה ימית,
חוקרת את מעמקי ים סוף

צילום: עומר פולק

ציוני דרך

1 בית-הספר לרפואה על שם ג'ויס וארווינג גולדמן מציין 40 שנה להקמתו. בית-הספר חולל מהפכה בהוראת הרפואה בשימו דגש על טיפול רפואי קהילתי ורב-תרבותי.

2 ארבעה עשר סטודנטים ירדניים סיימו תוכנית תלת-שנתית ייחודית ברפואת חירום בפקולטה למדעי הבריאות.

3 עשור לקיום התוכנית האקדמית של קורס הטיס של חיל האוויר. בעשר השנים האחרונות קיבלו פרחי הטיס של חיל האוויר הישראלי תואר ראשון כחלק מהכשרתם באחד מארבעה מסלולים: מתמטיקה ומדעי המחשב, ניהול מערכות מידע, כלכלה וניהול, פוליטיקה וממשל.

מימוש הפוטנציאל של האזור

קמפוס אילת, המציין כעת עשר שנים להקמתו, ממלא תפקיד מפתח בהובלת הפיתוח של העיר הדרומית ביותר בארץ ושל אזור הערבה. הקמפוס הרחיב את מגוון האפשרויות האקדמיות שהוא מציע לתלמידיו, השקיע בתשתיות מחקריות וקיבל ללימודים את תלמידי המחקר הראשונים שלו. רוב הסטודנטים לתואר ראשון בקמפוס אילת באים ממקומות אחרים בארץ, אך יותר ויותר מהלומדים לתואר שני באים מאילת ומהסביבה.

הן הכמות והן רמת הסטודנטים ממשיכות להשתפר. השנה הוענקו לראשונה לסטודנטים מקמפוס אילת 16 מלגות מבוססות-הישגים לתואר שני, לקידום המחקר המתבצע בקמפוס. כמו כן, נרשמה עלייה במספר הסטודנטים הממשיכים את לימודיהם לתארים מתקדמים, בעיקר בעבודה סוציאלית, בניהול מלונאות ותיירות ובביולוגיה ימית.

האוניברסיטה מרחיבה את הקורסים המוצעים באנגלית בשיתוף פעולה עם מכון הערבה ללימודי הסביבה, הסמוך לאילת, מתוך רצון להפוך את קמפוס אילת לבינלאומי באמת. בשיתוף פעולה נוסף עם עיריית אילת ועם המועצה האזורית חבל אילות, ממלאת האוניברסיטה תפקיד מרכזי בפיתוח תעשיית היי-טק מקומית בתחומים כגון אנרגיות מתחדשות וטכנולוגיות ירוקות אחרות, כדי לסייע במימוש הפוטנציאל הייחודי של האזור.

חדשות

12 | 13

פיתוח פיזי

בית פאני: מעון ויצו - אוניברסיטת בן-גוריון
יוקדש במאי השנה בנוכחות גב' פאני כהן מונצואלה, ונציגות ארגון ויצו.

הבניין למחקר אנרגיית השמש בקריית
האוניברסיטה בשדה בוקר יושלם השנה בעזרת אגודת ידידי האוניברסיטה בצרפת.

גן אדלס נחנך לאות תודה לקרן אדלס על תמיכתה במחקר בתחומי אנרגיה מתחדשת ואנרגיית השמש.

מרכז המדעים לנוער ע"ש משפחת חוסיידמן הנמצא בשלבי תכנון מתקדמים יוקם באוניברסיטה בשיתוף עם: קרן רש"י, עיריית באר-שבע ומשרד החינוך. המרכז יקבץ לתוכו את כל פעילויות האוניברסיטה לנוער שוחר מדע ואף יפתח מגוון של תוכניות חדשות אשר כולן מכוונות לקידום מציאות בחינוך ולעידוד התעניינותם של צעירים ושל בני נוער במדע ובטכנולוגיה. בניית המרכז, אשר ימוקם ליד שער העלייה באוניברסיטה, צפויה להסתיים בתוך שלוש שנים.

תוכניות אקדמיות חדשות, מרכזים ופעילות מחקרית

בעזרתו הנדיבה של **דניאל גוגנהיים, נשיא קרן בונה טרה, שוויץ**, נקראו שמות חדשים לשתי מחלקות במכון שוויצריה לחקר אנרגיה וסביבה של אזורים צחיחים: מחלקת אדם במדבר על-שם בונה טרה והמחלקה לאנרגיה סולרית ופיזיקה סביבתית על-שם אלכסנדר ירסין.

קרן ג'ורדן ברוך לחקר תאי גזע נחנכה לזכרו של המדען והממציא הידוע, בסיועה של אשתו, ד"ר רודה ברוך, מארה"ב והמשפחה המורחבת.

תוכנית מחקר חשובה במרכז ABC לחיובטיקה, המתמקדת ברובטיקה

חקלאית, ביולוגית וקוגניטיבית, התאפשרה הודות לתמיכתה הנדיבה של **הקרן על-שם לאונה מ' והארי ב' הלמסלי** מארה"ב.

פרופ' ריאד אגבריה, מנהל בית הספר לרוקחות בפקולטה למדעי הבריאות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מונה ליועץ הרקטור לענייני סטודנטים ערביים.

קרן כהנוף מקנדה סיפקה תמיכה נדיבה לפרויקט "ניצני מדבר", אשר יגדיל במידה משמעותית את מספר הסטודנטים הבדואים המשלימים את לימודיהם באוניברסיטה בתחומי מדעי הטבע, מדעי הרוח ומדעי החברה.

שיתופי פעולה בינלאומיים

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב חתמה השנה על הסכמי מחקר ועל מזכרי הבנה חדשים, הצופנים בחובם סיכויים לשיתופי פעולה אמיתיים במספר תחומים מתפתחים. להלן מבחר מההסכמים שנחתמו:

אוניברסיטת בוטסואנה למדע ולטכנולוגיה - לבחינת הפוטנציאל לשיתוף פעולה בתחומים כגון טכנולוגיה ולימודי מדבר וכדי לסייע בבניית אוניברסיטה ברמה עולמית במדינה זו.

אוניברסיטת מונאש, אוסטרליה - לקידום המחקר בתחומים המשותפים לשתי המדינות, כגון ניהול משאבי מים ולימודי מדבר.

אוניברסיטת קליפורניה באירוויין, ארה"ב - לעידוד שיתוף הפעולה וחילופי סגל אקדמי בתחומים כגון הידרולוגיה, מדעי כדור הארץ ונווטכנולוגיה.

אוניברסיטת שיקגו, ארה"ב - ליצירת טכנולוגיות חדשות של תוצרי מים ושל טיהור מים, לשימוש ברחבי העולם באזורים בהם משאבי המים מוגבלים.

אוניברסיטת מישיגן, ארה"ב - לפיתוח טכנולוגיות מתחדשות ולקידום פתרונות לאתגרים מרכזיים בתחומים: דלקים משופרים לכלי רכב, אנרגיית שמש וחומרים תרמו-אלקטריים הממירים חום בחשמל.

אותות כבוד שהוענקו

אות בן-גוריון למנהיגות הוענק **אות בן-גוריון ד"ל**, מייסד קרן אדלס, בטרם הלך לעולמו, לאות הוקרה על עבודתו רבת המעוף לקידום מחקר בתחום האנרגיות המתחדשות ופיתוח בר-קיימא.

אות בן-גוריון למנהיגות הוענק ל**רנה אוברמן**, מנכ"ל דויטשה טלקום, לאות הוקרה על יכולתו לזהות צמיחה והתפתחות ברעיונות שאך זה נרקמו.

הצטיינות מוכחת

הסופר והמשורר **שמעון אדף**, מרצה וראש המסלול לכתיבה ספרותית במחלקה לספרות עברית, זכה בפרס ספיר היוקרתי לשנת 2012 על ספרו **מוקס נוקס**.

פרופ' תמר אלכסנדר, ראש מרכז משה דוד גאון לתרבות הלאדינו ומופקדת הקתדרה ללימודים ספרדיים על-שם אסטלה ס' פרנקפורטר במחלקה לספרות עברית זכתה באות הכבוד של מסדר המעלה האזרחית מידי מלך ספרד, המלך חואן קרלוס הראשון, על תרומתה לחקר יהדות ספרד ומורשת ספרד בימי הביניים ועל תרומתה לקידום יחסי ספרד-ישראל.

פרופ' (אמריטוס) אהרן אפלפלד מהמחלקה לספרות עברית זכה בפרס הספר הזר של העיתון הבריטי "אינדפנדנט" על ספרו **פרחי האפלה**, המספר את סיפור הישרדותו בשואה.

פרופ' אשרף בריק, חבר סגל המחלקה לכימיה ומרכז אדמונד ספרא לתכנון ומחקר

חדשות

משתתפי הכנס הבינלאומי
הרביעי: מדבריות, מדבור
ואזורים צחיחים

צלם: וולפגנג מוצפי-הלר

של פולימרים ביולוגיים וכימיים, זכה בפרס
טטראהדרון לחוקרים צעירים בתחומי
הכימיה הרפואית והביו-אורגנית לשנת
2013, על תרומה יוצאת דופן בתחום זה.

המזכיר האקדמי פרופ' אריאל פלדשטיין
זכה בפרס נשיא המדינה וראש הממשלה
לשנת תשע"ג על עשייה מחקרית בחקר
משנתו ופועלו של ראש הממשלה הראשון
דוד בן-גוריון.

בכנס אילת-אילות הבינלאומי לאנגריה
מתחדשת הוענק פרס על מפעל חיים
לפרופ' (אמריטוס) דוד פיימן מטעם
מועצת אילת-אילות, משרד האנגריה והמים
ומשפחת בריאן מדווד, על עבודתו פורצת
הדרך כמנהל המייסד של המכון הלאומי
לאנגריה השמש במכונים לחקר המדבר
על-שם יעקב בלאושטיין.

ד"ר יעקב (קובי) גל מהמחלקה להנדסת
מערכות מידע קיבל את פרס קריל לשנת
2013. הפרס, המוענק מדי שנה על-ידי
קרן וולף על הצטיינות מחקרית בין מדענים
ישראלים צעירים, הוענק לד"ר גל על
עבודתו בבניית "סוכנים ממוחשבים" -
אלגוריתמים המאפשרים למחשבים,

לרובוטים ולטלפונים חכמים אינטראקציה
עם אנשים או עם מחשבים אחרים.

פרופ' הוגו גוטרמן מהמחלקה להנדסת
חשמל ומחשבים זכה להכרה מטעם הסניף
הישראלי של האגודה הבינלאומית למערכות
כלים בלתי מאוישות (AUVSI) על עבודתו
בפיתוח כלי רכב בלתי מאוישים.

פרופ' אמיר קרניאל, ראש המחלקה להנדסה
ביו-רפואית, זכה בפרס יולודן היוקרתי מטעם
הטכניון על מחקר "המקדם את רווחת האדם
ומאריך את תוחלת החיים האנושית".

ד"ר טאלב מוקארי מהמחלקה לכימיה,
חבר סגל מכון אילזה כץ למדע וטכנולוגיה
בתחום הננומטרי, מונה ל"חבר האקדמיה
הצעירה" באקדמיה הלאומית הישראלית
למדעים.

פרופ' חביבה פדיה מהמחלקה להיסטוריה
של עם ישראל זכתה בפרס יהודה עמיחי
לשירה עברית על ספרה דיו אדם.

ד"ר רז זריבץ מהמחלקה למדעי החיים,
חבר המכון הלאומי לביוטכנולוגיה בנגב,
נבחר לתוכנית החוקר הצעיר היוקרית של
EMBO, הארגון האירופי למדעי החיים.

השפעה אזורית ובינלאומית

הפקולטה לניהול על-שם גילפורד גלייזר
ארגנה את תחרות "עסקים לשלום", בה
הוגשו עשרות הצעות לפרויקטים חדשניים
שיגשרו על הפער בין ישראלים ופלסטינים
ויביאו תועלת כלכלית לשני הצדדים.
הפרויקט הזוכה, שהוגש על-ידי שני
סטודנטים לתואר ראשון במחלקה להנדסת
תוכנה, עוסק ביצירת מערכת מבוססת
אינטרנט לשיתוף תעסוקת ולמיקור
חוץ בתחומי ההיי-טק בין ישראל לרשות
הפלסטינית. הפרויקט זכה במימון נדיב
על-ידי גילפורד גלייזר מלוס אנג'לס,

במסגרת פעילותו המתמשכת ליצירת
מפגשים אישיים כדרך לבנות דו-קיום
באזורנו.

ד"ר סיגל אברמוביץ' מהמחלקה למדעי
הגיאולוגיה והסביבה מובילה את מעורבותה
של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב בקונסורטיום
המדעי הלאומי החדש שמתעתד להקים
מרכז ישראלי לחקר הים התיכון. המרכז
החדש יתמקד בחקר הפקת גז טבעי,
תשתיות ימיות, התפלת מים ונושאים
קרובים.

הגנטיקאי פרופ' אוהד בירק מהמכון
הלאומי לביוטכנולוגיה בנגב וראש המעבדה
לגנטיקה אנושית על-שם מוריס קאהן
באוניברסיטת בן-גוריון בנגב הופיע בתוכנית
הטלוויזיה המצליחה "דיונים בדוחא" של
ה-BBC, המצולמת בקטאר, כמומחה
למחלות גנטיות באוכלוסייה הערבית.

פרופ' הוגו גוטרמן מהמחלקה להנדסת
חשמל ומחשבים מוביל את הצוות הזר היחיד
שהתקבל לתחרות "האתגר הרובוטי" של
מחלקת ההגנה האמריקאית, בנושא פיתוח
תוכנות בקרה לרובוטים ייעודיים.

פרופ' שרון פרדו מהמחלקה לפוליטיקה
וממשל וראש המרכז לחקר פוליטיקה
וחברה אירופית היה האקדמאי הישראלי
היחיד שהשתתף בסמינר מידע ואימון
לדיפלומטים באקדמיה הים-תיכונית
ללימודי דיפלומטיה במלטה.

יותר מ-500 איש מלמעלה מ-50 מדינות
השתתפו בכנס הבינלאומי הרביעי:
מדבריות, מדבור ואזורים צחיחים שאורגן
על-ידי פרופ' אלון טל ממכון שוויצריה לחקר
אנגריה וסביבה של אזורים צחיחים במכונים
לחקר המדבר על-שם יעקב בלאושטיין.

חבר ידידי האוניברסיטה בישראל

חבר ידידי האוניברסיטה בישראל נטל על עצמו משימה חשובה - להגביר את חשיפת שם האוניברסיטה ואת פועלה בקרב תושבי המדינה ולחזק את המודעות באשר להישגיה ולתפקידה בפיתוח הנגב.

במהלך השנה ארגנו מפגשים ואירועים בהם הפגשנו קהלים שונים ברחבי הארץ עם נשיאת האוניברסיטה פרופ' רבקה כרמי, כמו גם עם כמה מחוקרי האוניברסיטה, והצגנו את הישגי האוניברסיטה ואת תוכניותיה לעתיד. התגובות היו חמות ומעודדות ואנו מתכננים מפגשים נוספים בעתיד הקרוב.

במקביל, התחלנו להפיק עלון מידע "מה חדש@אבג", הכולל חדשות ועדכונים מהמתרחש באוניברסיטה. העלון יצא לאור אחת לחודשיים ואנו נפיצו על מנת לעדכן ולשתף את ידידינו בארץ בנעשה באוניברסיטה ובהישגיה.

פעילות חבר הידידים מתמקדת השנה במאמץ לגייס תרומות למלגות לסטודנטים

ואנו גאים לבשר כי המאמצים עולים יפה וכי נוספו לנו תורמים חדשים.

אנו פונים גם לבוגרי האוניברסיטה המשמשים בתפקידים בכירים, בארץ בכלל ובאזור הנגב בפרט, בבקשה להצטרף לחבר ידידי האוניברסיטה בישראל. זאת מתוך הבנת חשיבות הקשר של המוסד עם בוגריו ומתוך כוונה להפכם לשגרירי האוניברסיטה ברחבי הארץ.

עתליה בר שדה,
עוזרת סגן הנשיאה לענייני חבר הידידים
barsadeh@bgu.ac.il

ארגון הבוגרים

ארגון בוגרי האוניברסיטה הוקם בכדי לחזק את הזיקה בין האוניברסיטה לבוגריה, בין הבוגרים עצמם ובין הסטודנטים לבוגרים.

הארגון פועל ליצירת בסיס לפעילויות משותפות תעשייה-אקדמיה, מעדכן את הבוגרים והבוגרות באופן שוטף בפעילויות האוניברסיטה, יוזם כנסים ואירועים לבוגרים, מארגן מפגשים חברתיים, משתף את הבוגרים בפעילות חברתית ובתרומה לקהילה ופועל ליצירת הזדמנויות לפיתוח קשרים.

ארגון הבוגרים עבר השנה מהאגף לקשרי חוץ ליחידה לשיווק. זהו שינוי משמעותי בהתייחסות האוניברסיטה אל בוגריה כשגרירי רצון טוב שלה. הבוגרים הינם חותם הצלחה - שלהם עצמם ושל האוניברסיטה.

השנה רכש הארגון מערכת חדשה לניהול המידע הקיים ברשומות האוניברסיטה בנושא הבוגרים, ומרבית בוגרי האוניברסיטה לדורותיהם רשומים בה. כמו כן, הוצעה לבוגרים תיבת דואר אלקטרונית לכל החיים, ללא הגבלת גודל, עם סיומת BGU המעידה על היותם בוגרי האוניברסיטה.

השנה גם הופק לראשונה עיתון "אבג" המוקדש לבוגרי האוניברסיטה תחת הכותרת "האנשים שעושים את ההבדל".

כעת פועל הארגון לחיזוק הקשר בין המחלקות האקדמיות לבוגרים ובין הבוגרים עצמם. בקרוב יוצעו לבוגרים הטבות ייחודיות רק להם.

לארגון הבוגרים אתר חדש:
http://in.bgu.ac.il/alumni/Pages/bgu_alumni_home.aspx

המעוניינים לעדכן פרטיהם מוזמנים לפנות ל: alumni@bgu.ac.il

בואו להיות חלק מן העתיד

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב היא אוניברסיטת מחקר רב-תחומית ברמה בין-לאומית מעולה, המובילה מצוינות מחקרית, חדשנות מדעית, מחקר בין-תחומי ומדע יישומי המשפיע על חיי היום-יום. האוניברסיטה מחויבת לאחריות חברתית וסביבתית ופועלת לקידום ולפיתוח הנגב, ישראל והעולם.

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב מהווה מוקד משיכה לחוקרים ולסטודנטים מצוינים מהארץ ומהעולם, בעלי חשיבה מקורית ויזמית לצד מצפון חברתי ומעורבות אזרחית, המשתלבים בהנהגה ובהובלה במגוון תחומי החיים.

www.bgu.ac.il